

Plan van Aandacht, Aandachtsfunctionaris SWV RiBA

Ridderkerk, september 2020

Deel I: de aandachtsfunctionaris in de organisatie

Huiselijk geweld en kindermishandeling

De mate waarin huiselijk geweld en kindermishandeling voorkomt in de Nederlandse samenleving is zorgelijk. Bij huiselijk geweld kan het gaan om lichamelijk, psychisch, financieel of seksueel geweld. Het is belangrijk dat burgers en professionals handvatten ontwikkelen om te weten wat er gedaan kan worden als er signalen zijn van huiselijk geweld en kindermishandeling.

De GGD hanteert de volgende definitie:

“Huiselijk geweld is geweld dat door iemand uit de huiselijke kring van het slachtoffer is gepleegd. Geweld is de aantasting van de persoonlijke integriteit. De huiselijke kring bestaat uit (ex)partners, gezins- of familieleden en huisvrienden. Huisvrienden zijn personen die een vriendschappelijke band onderhouden met het slachtoffer of met iemand uit de directe omgeving van het slachtoffer, en die het slachtoffer in de huiselijke sfeer ontmoeten”. (Wentzel, 2003)

Meldcode

Op 1 juli 2013 is de Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling in werking getreden. Organisaties en zelfstandige professionals die met kinderen en gezinnen werken, zijn verplicht om de Meldcode te gebruiken bij signalen van geweld. De Meldcode heeft als doel de professionals te ondersteunen in de omgang met signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling en biedt de professionals houvast bij de afweging om te melden. Een verplichte meldcode is iets anders dan een meldplicht. Bij een meldplicht moet de professional zijn vermoeden van geweld melden bij andere instanties, bijvoorbeeld bij een Advies- en Meldpunt Kindermishandeling of een Steunpunt Huiselijk Geweld. Die verplichting bestaat niet bij een meldcode. Door te werken met een meldcode blijft de beslissing om vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling wel of niet te melden, berusten bij de professional. Het stappenplan van de meldcode biedt hem houvast bij die afweging.

Visie van SWV RiBA inzake huiselijk geweld

Medewerkers van RiBA ondersteunen basisscholen in de BAR gemeenten en werken vanuit de HGW – visie. Zij leveren een bijdrage aan een zo optimaal mogelijke ontwikkeling van kinderen op het gebied van onderwijs – en opvoedingsondersteuning. In samenwerking met de ouders, die als onmisbare betrokkenen worden beschouwd, en andere disciplines wordt gezocht naar oplossingen voor ondersteuning van kinderen die dat nodig hebben. In het contact met scholen en met kinderen kunnen signalen van kindermishandeling of huiselijk geweld worden opgevangen. Dergelijke signalen kunnen wijzen op een bedreiging van de gewenste ontwikkeling. Vanuit de (mede)verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling van kinderen dient de medewerker te handelen volgens de stappen van de Meldcode. Dit gebeurt altijd in samenspraak met school en ouders.

De aandachtsfunctionaris in team RiBA

Teamleden van SWV RiBA maken onderdeel uit van een netwerk aan personen die gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor de ontwikkeling van kinderen woonachtig in de gemeenten Barendrecht, Ridderkerk en Albrandswaard. Als onderdeel van het netwerk kunnen teamleden van RiBA een bijdrage leveren aan een veilige ontwikkelomgeving van de kinderen. In de eerste plaats hebben teamleden van RiBA een signaleringsverantwoordelijkheid inzake kindermishandeling. Daarnaast kan

Passend Onderwijs voor ieder kind

het samenwerkingsverband een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van een veilige onderwijsomgeving voor ieder kind.

SWV RiBA medewerkers ontmoeten en spreken kinderen altijd in de context van een school. De rol van de aandachtsfunctionaris kan daarom per casus verschillen. Wij voorzien twee rollen:

- 1) Een coachende rol van de aandachtsfunctionaris SWV RiBA, waarbij de teamleden van de school worden aangestuurd door de aandachtsfunctionaris van de eigen school en worden bijgestaan door de aandachtsfunctionaris van SWV RiBA;
De coachende rol is ook aan de orde als de aandachtsfunctionaris een signalerende RiBA-collega ondersteunt;
- 2) Een signalerende rol van de aandachtsfunctionaris waarbij de RiBA medewerker het betreffende kind signaleert of de school ondersteunt bij het verzamelen van gegevens.

Taakomschrijving van de RiBA-aandachtsfunctionaris op basis van de Meldcode

De medewerker van RiBA is alert op signalen van kindermishandeling of huiselijk geweld. Deze signalen kunnen afkomstig zijn vanuit de school of direct van een leerling. De medewerker past de stappen uit de Meldcode toe en past de afspraken toe die in de organisatie gemaakt zijn over hoe collega's elkaar kunnen raadplegen omtrent de Meldcode.

De taken van de aandachtsfunctionaris (AF) zijn in onderstaand schema beschreven op basis van de stappen van de Meldcode en de twee onderscheiden rollen.

Meldcode

Stap 1

In kaart brengen van signalen

AF signalerend

De AF beschrijft de signalen op basis van observatie en/of een oudergesprek;

AF coachend

De AF is gesprekspartner voor de school en ondersteunt de school in het onderscheiden van de feitelijke gegevens;

Stap 2

Overleggen met een collega en evt. raadplegen van het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (010 4128110) of het Steunpunt Huiselijk Geweld (010-4128110)

De AF zoekt voor overleg altijd contact met een andere AF binnen RiBA, overlegt met de collega over de te nemen stappen en voert vervolgens een gesprek met de school van het betreffende kind;

De AF denkt met school mee over de verzamelde informatie en ondersteunt bij het onderscheid maken tussen feitelijkheden en interpretatie;

Stap 3

Gesprek met de cliënt

De AF voert samen met de leerkracht en de AF van de school een gesprek met ouders;

De AF ondersteunt in de voorbereidingen van het gesprek met ouders;

Stap 4

Wegen van het geweld of de kindermishandeling;

De AF houdt ruggespraak met een collega-AF over de bevindingen van het gesprek. Samen worden de vervolgmogelijkheden afgewogen en een besluit genomen over vervolgstappen;

De AF is beschikbaar voor terugkoppeling vanuit de school. De AF kan meedenken over de inhoud van stap 5;

Stap 5

1. Is melden bij Veilig Thuis noodzakelijk?
2. Is zelf hulp bieden of organiseren ook (in voldoende mate) mogelijk?

De AF neemt het initiatief tot uitvoering van de conclusie die getrokken is in stap 4.

De AF ondersteunt eventueel de uitvoering van het besluit in stap 4 genomen.

Deel II: Implementatie & Borging

Huidige situatie

Een deel van de medewerkers van RiBA is op de hoogte van de inhoud van de Meldcode en is gecertificeerd als aandachtsfunctionaris. Een systematische werkwijze in het geval van signalering van kindermishandeling of huiselijk geweld ontbreekt.

Doelen implementatie & borging

Er is professionalisering gevolgd en er zijn intern afspraken gemaakt over hoe collega's elkaar kunnen raadplegen. Er moeten coördinerende medewerkers bekend zijn die registratie en intervisie regelen en op de hoogte zijn van lopende zaken. Er dient geregeld te zijn hoe en door wie de jaarlijkse evaluatie wordt voorbereid en uitgevoerd. Op de eerstvolgende medewerkersvergadering na de professionalisering (22.2.2018) wordt ieder geïnformeerd over het plan van aanpak. Daarna komt dit terug aan het begin van ieder schooljaar bij de evaluatie. Nieuwe medewerkers worden door de coördinerende medewerkers gewezen op het plan van aanpak en dienen professionalisering te volgen.

Doelen in de implementatiefase:

1. In team RiBA wordt de **procedure** en taakomschrijving van de AF vastgesteld. Er wordt in team RiBA vastgesteld dat er altijd in duo's wordt gewerkt als er sprake lijkt te zijn van een casus met kindermishandeling of huiselijk geweld;
2. **Twee coördinerende AF'en** (werkgroep) worden aangewezen. Deze medewerkers volgen nieuwe ontwikkelingen op het terrein van de Meldcode en informeren de andere medewerkers. Dit maakt onderdeel uit van de professionalisering van team RiBA;
3. Introductie PvA RiBA bij de **IB-netwerken** binnen RiBA;
4. Vermelding PvA RiBA in de RiBA **externe nieuwsbrief**;
5. PvA wordt op de **website** van RiBA geplaatst;
6. **Overzicht** AF op de scholen binnen RiBA compleet;
7. RiBA heeft een systeem ontwikkeld waarin gesprekken over kinderen in het kader van de Meldcode worden **geregistreerd**. (Kindkans?).

Doelen in de borgingsfase:

8. Er is tweemaal per jaar een **intervisiemoment** voor aandachtsfunctionarissen en teamleden gezamenlijk gepland;
9. De twee coördinerende AF'en volgen nieuwe **ontwikkelingen** op het terrein van de Meldcode en informeren de andere medewerkers;
10. Er vindt jaarlijks een **evaluatie** plaats aan het eind van het schooljaar. Vervolgens wordt het plan van aanpak geactualiseerd.
11. Er is tweemaal per jaar een aandachtsmoment (agendapunt gewijd aan) voor aandachtsfunctionarissen gepland in de **IB-netwerken**;
12. Jaarlijks overzicht AF op de scholen checken;
13. Nieuwe medewerkers worden op de hoogte gesteld van de afspraken AF door de coördinatoren.
14. RiBA heeft een systeem ontwikkeld waarin gesprekken over kinderen in het kader van de meldcode worden **geregistreerd**. (Kindkans?).

Passend Onderwijs voor ieder kind

Planning doelen in de implementatiefase

Doelen	Wie	Wanneer af
1. De procedure	Team RiBA	22-2-2018
2. Twee coördinerende AF'en	2 werkgroep in team RiBA	22-2-2018
3. IB-netwerken	Werkgroep in netwerken	Juni 2018
4. externe nieuwsbrief, publicatie ontwikkelingen.	werkgroep	1-3-2018
5. website	werkgroep	1-3-2018
6. Overzicht AF'en van scholen	Werkgroep	1-4-2018
7. Registratie gebruik meldcode	Werkgroep	Juni 2018

Planning doelen in de borgingsfase (2020-2021)

Doelen	Wie	Wanneer
8. Intervisiemoment	Werkgroep	Februari
9. Volgen ontwikkelingen en publicatie externe nieuwsbrief	Werkgroep	Doorlopend
10. Jaarlijkse evaluatie	Werkgroep	juni
11. Presentatie PvA	werkgroep	september
12. In IB-netwerken	Werkgroep	1e netwerk van het schooljaar
13. Jaarlijks overzicht AF opstellen (vraag wordt gesteld tijdens IB netwerk).	Werkgroep	Begin cursusjaar opgevraagd tijdens IB- netwerk. (beleidsmedewerkers)
14. Nieuwe medewerkers worden door de werkgroep gewezen op PvA	Werkgroep	Doorlopend
15. Registratie gebruik meldcode	Werkgroep	Doorlopend